

Nicolae Toma (Ștefan) și Alla Tăutu
(Doamna Maria)

Melita interpretată de ea fiind, să zicem ispititoare, și numai atât.

În rolul lui Esop, tânărul actor Eugen Harizomenov compune un interesant personaj, mizând mai puțin pe datele exterioare, se știe, dezagreabile, ale celebrului fabulist și izbutind să transmită o imagine atrăgătoare a frumuseții morale și înțelepciunii eroului său. Scenografia Elenei Popescu-Zisiade, funcțională, de bun gust și cumpănită măsură, a ajutat spectacolul. *Vulpea și strugurii* nu atinge nivelul celor mai bune realizări ale teatrului, dar prin nivelul său profesional, nu știrbește prestigiul pe care, treptat și trainic, Teatrul din Oradea și-l dobîndește.

Virgil Munteanu

Teatrul de Stat din Oradea

— Secția maghiară —

„NOI, BĂRBAȚII“

de Mehes György și
Majlath Julia

ușurioră caracterul ei oarecum schematic, simplificator, didacticist. Dar puse în cumpană, slăbiciunile de ordin artistic ale piesei pot fi trecute cu vederea, dacă atribuim greutatea cuvenită mesajului ei și dacă mai avem în vedere și meritul autorului de a conduce cu dibăcie pe spectatori către universul fabulelor lui Esop, stîrnind o curiozitate care la rîndul ei poate genera un interes pentru adevăratele surse de inspirație. Spectacolul — care, la a treizecea reprezentație la care am asistat, solicita din plin o sală plină de adolescenți — a fost gândit în limitele unei virtuose corectitudini, meritul principal al regizorului Szombattü Gille Otto fiind acela de a nu se fi lăsat ispitit de posibilele îngroșări caricaturale și de a fi subliniat, discret, dar distinct, natura conflictului — în esență, de clasă — dintre înțeleptul rob Esop și stăpînul său, Xantos. Nicolae Toma realizează un Xantos stupid și rău, perfid și lacom, veșnic scîdit de necredința soției sale, Cleia. Simona Constantinescu punctează discret voluptatea nesățioasă a acesteia, mutînd accentul pe uscăciunea sufletească și pe veșnica sete de înavuțire de care e obsedată. Eugen Țugulea izbutese un Agnostos obtuz și brutal, în vreme ce Virginia Rogin, în ciuda insistenței cu care încearcă să-și pună în valoare farmecele, nu a convins, roaba

De fapt, *Noi, bărbații* este un titlu oarecare în raport cu subiectul. Comedia s-ar putea numi, fără nici o supărare, și, poate, cu aceeași îndreptățire, *Noi, femeile*. Pentru că autorul trage nădejdea să încredințeze pretinsa înclinație a bărbaților de a deveni victimele femeilor. Pe scenă, patinează o intrigă simplă, cu un actor, care nu a fost și nu mai are timp să devină vedetă, atras într-o aventură extraconjugală de o intrigantă perfidă. Totul se petrece sub ochii celor doi copii ai actorului, aflați — de fapt — la vîrsta la care sînt capabili să-și judece părintele cu asprime, și nu cu încurajatoare hună-voință, cum se petrece aici.

Bineînțeles, autorul nu evită clișee moralizatoare, dar le contrazice prin desfășurarea intrigii, și, în cele din urmă, văzînd că gluma se îngroașă, o recheamă din voiaj pe soția eroului, mai puțin pentru a declanșa căința acestuia, cît pentru a pune punct comediei sale. Finalul dansant e suficient de pripit și de ambiguu, pentru a crea și impresia că „cestiunea“ a fost rezolvată ferocit. În realitate, tonul libretului este mai mult decît amabil cu partea în culpă, pentru care pedepsa, meritată și revendicată de specificul genului, rămîne în suspensie...

Csiky Ibolya (Agy), Mogyoróssy István (Gabi) și Gulácsy Albert (Peter)

Méhes György, scriitor cunoscut pentru activitatea sa în domeniul literaturii pentru copii, și-a jucat disponibilitățile pentru farsă, nu de mult, în *Casa cu șapte buclucuri*. Și se dovedește în continuare pasionat pentru această specie atât de dificilă. Chiar dacă nu domină tehnica farsei, și-a îmbogățit posibilitățile de manevră cu o seamă de elemente importante, dar textul său pentru *Ŋoi, bărbații* rămâne abia o înșiruire de situații comice, unele stîrnind hazul, dar care nu izbutesc să închege o acțiune unitară. Este urmat și, adesea, intersectat — dar fără a căpăta, prin aceasta, adîncime ori amploare — de muzica înfîrîpată de Júlia Mailáth pe canavaua unor melodii auzite, parcă, și cu alte prilejuri.

Regizorul Gábor Jozsef, montînd spectacolul, a avut, desigur, o strîngere de inimă pentru finalul din text. De aceea, pe parcurs, a părăsit registrul comie, în scopul întăririi citorva discursuri moralizatoare de circumstanță, ale unui personaj și el circumstanțial (Mimi). Altmînteri, deși are rutina montărilor de operetă, spectacolul său este greoi ca ritm, ambianta pe care o creează e friabilă și difuză. Pare, mai curînd arhetipul unui spectacol „de grădină” antebelic, decît o reprezentație dîintr-un repertoriu '72. Ne-o demonstrează distribuția însăși și firește, interpretarea. Papp Magda înfățișează o mamă naivă și domestică, își cîntă cuplețele într-un belecanto mîndru de sine însuși, și se deplasează pe scenă cu ostentația unei primadone ultragiagiate. El, Ercoul, a întălnit în Gulácsy Albert un interpret ce i s-a devotat cu fanatism; actorul e atât de convins de ceea ce face, încît pare a-și juca rolul vieții, devenînd umbra propriului său personaj. Această viziune îl împiedică să-i ajute pe autori și — mai ales — pe regizor să dea sens rolului său. A fost adesea în contratimp cu

interpreta Erikái, D. Halasi Erzsebet, care n-a avut curajul să evite culoarea vulgară a personajului. Vis-a-vis de Erika, Gabor Katalin (Mimi) dă, fad, o replică falsă. Mogyoróssy Istvan a dat în vileag tot ceea ce poate fi mai nălîng în comportarea unui adolescent. Toth Sándor a colorat cu pastă groasă un rol care pretindea o asemenea tratare. Ne-a plăcut Csiky Ibolya care este, de departe, elementul cel mai dinamic al spectacolului, o interpretă cu mare forță și radiație scenică.

Regretăm accentele stridente ale decorului, rezolvarea modestă, de către Maria Hațieganu-Sbiera, a problemelor spațiului de joc, desenuul lipsit de inspirație al costumelor.

Ŋoi, bărbații se așază în șirul unor reprezentări muzicale care contribuie prea puțin la susținerea prestigiului trupei orădene. Este o concesie făcută unui gust îndoielnic care, întreținut prea insistent, nu rămîne fără efect asupra publicului: cel puțin derutat de prezența lor pe afișul teatrului, acesta se vede astfel lipsit de bune criterii de apreciere.

Dumitru Negreanu

Teatrul de Stat din Baia Mare

● „STEUA POLARĂ”

de Sergiu Fărcășan

● „INTERESUL GENERAL”

de Aurel Baranga

● „MĂTRĂGUNA”

de Machiavelli

În ciuda marii sale depărtări de „centru”, și a dificultăților în completarea trupei, Teatrul din Baia Mare a reușit totuși să învingă acest serios handicap și să impună în ultimele stagioni câteva spectacole remarcabile.

Înfățișînd piese reprezentative dîintr-un mare repertoriu — *Nora* de Ibsen, *Răzvan* și *Viadra* de Hagdeu, *Ion* după Rebreanu, *Lovitura* de Sergiu Fărcășan, *În amurg* de Hauptmann, *Clipe de viață* de Saroyan, *Cadavrul viu* de Tolstoi — echipa băimăreană a demonstrat o reală tendință spre calitate în toate compartimentele activității sale artistice.

Afișul din această primă jumătate a stagiunii (*Steua polară, Interesul general, Mă-*